

HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1° kamer,

zetelend in burgerlijke zaken,
na beraad, wijst volgend arrest:

A.R. Nr.: 2012/AR/2622

Rep. nr.: 2013/ 4585

INZAKE VAN:

wonende te

appellant,

vertegenwoordigd door
advocaat te

loco Mr.

EINDARREST VAN
14/06/2013

(hoger beroep van
ontvankelijk en ge-
deeltelijk gegrond)

TEGEN:

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE
INSPECTEUR

geïntimeerde,

✓ vertegenwoordigd door Mr.
te

advocaat

1. Gelet op de procedurestukken:

- de gedinginleidende dagvaarding betekend op 31 januari 2001,
- het eindvonnis uitgesproken door de beslagrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Leuven op 5 juni 2001,
- de akte van hoger beroep neergelegd ter griffie van het hof betekend op 20 juli 2001,
- het verzoekschrift om de zaak (gekend onder het rolnummer) opnieuw op de rol te plaatsen,
- de syntheseconclusie genomen voor neergelegd ter griffie van het hof op 29 maart 2013,
- de syntheseconclusie in hoger beroep genomen voor de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR neergelegd ter griffie van het hof op 25 april 2013.

Gelet op de stukkenbundels neergelegd door partijen.

Gehoord de raadsleden van partijen op de openbare terechtzitting van 31 mei 2013.

Het hof put zijn rechtsmacht uit de akte van hoger beroep betekend op 20 juli 2001, gericht tegen het vonnis van de beslagrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Leuven uitgesproken op 5 juni 2001.

Er wordt geen akte van betekening van het vonnis van 5 juni 2001 neergelegd.

FEITEN EN PROCEDURE: SAMENVATTING.

2. Bij arrest van 25 februari 1998 uitgesproken door de 13de kamer van dit hof, inzake van het Openbaar Ministerie, het Vlaams Gewest, de Gemachtigde Ambtenaar van de Provincie en in aanwezigheid van de Gemachtigde Ambtenaar van de Provincie en het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente tegen in zijn hoedanigheid van beklaagde en tegen in haar hoedanigheid van burgerlijk aansprakelijke partij, is als volgt geoordeeld:

"(...)

Beveelt, met betrekking tot alle bouwsels vermeld in de tenlasteleggingen sub A en B het herstel van de plaats in de vorige staat binnen de zes maanden vanaf heden.

Beveelt, voor het geval dat de plaats niet in de vorige staat wordt hersteld binnen deze termijn, dat de gemachtigde ambtenaar en het college van burgemeester en schepenen van van ambtswege in de uitvoering van dit herstel kunnen voorzien, wat het college van burgemeester en schepenen betreft althans voor zover dit werd gevorderd, namelijk met betrekking tot de in de tenlasteleggingen vermelde verhardingen, laadkade en open parking.

Zegt voor recht dat de beklaagde per dag dat niet binnen de voornoemde termijn tot het bevolen herstel zal zijn overgegaan een som zal verbeuren van duizend vijfhonderd frank (1.500 frank) ten aanzien van de gemachtigde ambtenaar en van tienduizend frank (10.000 frank) ten aanzien van het college van burgemeester en schepenen van

(...).

Het cassatieberoep ingesteld tegen het arrest van 25 februari 1998, is verworpen op 15 februari 2000.

Het arrest van 25 februari 1998 is betekend op 30 oktober 2000, het cassatiearrest van 15 februari 2000 is betekend op 7 augustus 2003.

3. Op 29 januari 2001 heeft de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR een bevel tot betaling van dwangsommen aan en aan de laten betekenen.

Deze dwangsommen voor een totaal BEF 130.500 hadden betrekking op de periode van 30 oktober 2000 tot en met 24 januari 2001.

en de hebben tegen dit bevel verzet aangetekend.

Bij vonnis van 5 juni 2001 heeft de beslagrechter te Leuven het verzet ontvankelijk verklaard. het verzet van ongegrond en het verzet van de gegrond.

heeft tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld.

4. Ondertussen werden en worden er nog steeds bevelen tot betaling betekend.

Het laatste bevel dateert van 27 november 2012 en maakt gewag van een totaal van € 170.743,26 aan dwangsommen plus uitvoeringskosten sinds 30 oktober 2000.

5. Op 8 september 2006 heeft een dagvaarding uitgebracht tegen de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR om te verschijnen voor de dwangsomrechter, hier het hof van beroep te Brussel.

In het kader van deze procedure heeft gevorderd:

de opheffing, minstens gedeeltelijk, te horen verlenen van de al verbeurde en nog te verbeuren dwangsommen en te horen zeggen

- voor recht dat er voor de toekomst geen dwangsommen meer verbeurd kunnen worden,
- minstens de dwangsommen te horen herleiden gelet op de uitvoering die al aan het arrest is gegeven door afbraak en regularisatie en gelet op de wijzigingen in het planologisch kader,
 - ondergeschikt, alvorens er recht gedaan wordt, de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR te horen verplichten het volledige dossier voor te leggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid om de opportuniteit en de actualiteit van de herstelmaatregel te laten toetsen, en dit onder verbeurte van een dwangsom bij vertraging.

Het hof heeft een arrest uitgesproken op 17 april 2012.

Het hof heeft vastgesteld dat uit artikel 1385quinquies Ger.W. volgt dat alleen de vaststelling door het hof – de dwangsomrechter – van de onmogelijkheid voor om aan de hoofdveroordeling te voldoen, het hof in staat kan stellen de gehele of gedeeltelijke vrijstelling of ontheffing van de betaling van de dwangsom toe te staan.

Volgens het arrest heeft een morele onmogelijkheid ingeroepen, waarmee hij bedoeld heeft:

- dat redelijkerwijze van hem niet kon verwacht worden dat hij overging tot de afbraak van de gebouwen en het zwembad omdat hem steeds een herbestemming werd beloofd en uiteindelijk, na 15 jaar, verkregen werd,
- dat er onduidelijkheid bestaat over wat in het arrest van 25 februari 1998 bedoeld werd met "herstel van de plaats in de vorige staat".

In het arrest wordt onder meer vastgesteld:

- dat geen enkele inspanning gedaan heeft om vrijwillig gevolg te geven aan het definitieve rechterlijk bevel van 25 februari 1998 maar dat hij er integendeel voor gekozen heeft aan deze beslissing geen enkel gevolg te geven,
- dat zijn inspanningen een andere betrachting hadden, meer bepaald een regularisatie verkrijgen met miskenning van het gezag van gewijsde van de rechterlijke beslissing,
- dat de aanvraag tot regularisatie van 12 augustus 2009 geleid heeft tot een regularisatievergunning van 3 februari 2010 waarbij de litigieuze constructies vergund werden, evenwel met uitzondering van het zwembad,
- dat het zwembad tot nu haden niet is geregulariseerd door het RUP,
- dat niet heeft kunnen twifelen aan de precieze draagwijdte van de uitspraak van het arrest van 25 februari 1998 voor wat de bevelen herstellvordering betrof,
- dat onterecht inroept dat voorafgaand aan het verbeuren van dwangsommen het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid had ingewonnen moeten worden,
- dat artikel 1385quinquies Ger.W. de rechter niet toelaat de dwangsom op te heffen of te verminderen als er voor een deel van de prestaties

sprake is van onmogelijkheid van uitvoering en voor een ander deel er geen uitvoering is geweest zonder dat er sprake is van onmogelijkheid.

Het hof heeft de vordering van ongegrond verklaard.

6. Ondertussen heeft zoals vastgesteld in het arrest van 17 april 2012, op 3 februari 2010 een regularisatievergunning verkregen, behalve voor het zwembad.

Op 3 oktober 2012 heeft de ook een regularisatievergunning voor het zwembad gekregen, hoewel, volgens de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR, onder voorwaarden (wat betwist).

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR wijst er op dat hem tot op heden niet laten weten dat aan de gestelde voorwaarden voldaan is.

VOORWERP VAN HET HOGER BEROEP.

7. Het hoger beroep van strekt ertoe:

In hoofdorde:

- zijn hoger beroep ontvankelijk en gegrond te horen verklaren,
- het bestreden vonnis te horen vernietigen,
- zijn oorspronkelijke vordering ontvankelijk en gegrond te horen verklaren,
- de al betekende bevelen tot betaling en de al gedane betekeningen, al de te betekenen bevelen en uitvoeringsdaden te horen vernietigen en te horen zeggen voor recht dat er geen dwangsommen konden verbeuren en dat de uitvoering aangetast is door onwettigheid, in het bijzonder wegens rechtsmisbruik en schending van de beginselen van behoorlijk bestuur,
- minstens te horen vaststellen dat er geen dwangsommen meer kunnen verbeuren gelet op de uitvoering van de herstelmaatregel en de regularisatievergunningen verleend door het College van burgemeester en schepenen van op 3 februari 2010 en 3 oktober 2012,

In ondergeschikte orde:

- te horen zeggen voor recht dat de dwangsommen die dateren van vóór 9 februari 2004, aangehaald in het bevel tot betaling van 30 januari 2006 en eventueel later betekende bevelen tot betaling met het oog op de stuiting van de verjaring van de dwangsommen, niet verbeurd zijn bij gebrek van het verstrijken van een termijn van 6

maanden na de betekening van het arrest van het Hof van cassatie van 15 februari 2000,

In meest ondergeschikte orde:

- te horen zeggen voor recht dat de dwangsommen die dateren van voor 1 augustus 2001, aangehaald in het bevel tot betaling van 30 januari 2006 en in eventueel later betekende bevelen tot betaling met het oog op de stuiting van de verjaring van de dwangsommen, verjaard zijn,

In ieder geval:

- de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR te horen veroordelen tot de kosten van beide aanleggen, voor zichzelf begroot op € 192,66 (dagvaarding) plus € 5.500 (rechtsplegingvergoeding eerste aanleg) voor eerste aanleg en op € 349,53 (akte hoger beroep) plus € 210 (kosten van hernieuwde rolstelling) plus € 5.500 (rechtsplegingvergoeding hoger beroep) voor beroep.

8. De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR besluit tot de onontvankelijkheid en zo niet: onaanvaardbaarheid van het hoger beroep, met de veroordeling van tot de kosten die hij voor zichzelf begroot op de rechtsplegingvergoeding van eerste aanleg, hetzij € 356,98 plus de rechtsplegingvergoeding in beroep, hetzij € 5.500.

IN RECHTE.

9. beroept zich op het gebrek aan actualiteit van de titel en op rechtsmisbruik om de verbeurte van dwangsommen aan te vechten.

Samengevat komt zijn stelling er op neer:

- dat het Vlaams Gewest steeds zijn medewerking heeft verleend aan de regularisatie van de toestand en dat die regularisatie na jaren ook werkelijkheid is geworden, wat de actualiteit van de titel ondergraaft,
- dat er manifest sprake is van rechtsmisbruik wanneer een partij enerzijds haar medewerking verleent aan de oplossing en regularisatie van een stedenbouwkundige inbreuk maar anderzijds "veinst" (zoals het uitdrukt - blz. 21 van zijn syntheseconclusie neergelegd op 29 maart 2013) aan te dringen op de afbraak door de verbeurte van dwangsommen.

10.

10.1.

heeft van meet af aan beslist dat hij niet tot afbraak zou overgaan.

Hij erkent dit zelf in zijn besluiten (zie zijn syntheseconclusie neergelegd op 29 maart 2013, blz. 22) en geeft als redenen op:

- dat er onduidelijkheid was over de precieze draagwijdte van het bevel tot herstel,
- de tewerkstelling in zijn bedrijf,
- de signalen van de overheid dat de toestand van het bedrijf finaal zou geregulariseerd worden.

10.2.

Betreffende de precieze draagwijdte van het bevel tot herstel heeft gewacht tot 8 september 2006 – meer dan 8 jaar – alvorens tot dagvaarding voor de dwangsomrechter over te gaan en dit ofschoon de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR al op 28 augustus 2000 – dus 6 jaar voordien – in antwoord op een brief van 11 augustus 2000 van duidelijk zijn standpunt uiteen had gezet zodat toen al wist dat zij het niet eens waren over de draagwijdte van het bevel tot herstel.

In het arrest van 25 februari 1998 (blz. 15 en 16) wordt uitdrukkelijk gezegd:

"Dat de beklaagde onterecht aanvoert dat "kleiner bouwen dan vergund (...) niet (...) als een bouwovertrading kan worden opgevat".

Dat immers bij het toestaan van een bouwvergunning toelating wordt verleend tot het oprichten van een bouwwerk overeenkomstig alle gegevens van de vergunning, onder meer de erin bepaalde afmetingen; dat alle gegevens en voorwaarden vervat in de vergunning moeten worden gerespecteerd en nageleefd; dat, derhalve, kleiner bouwen dan vergund, hoe minstem ook, strijdig bouwen met de vergunning betekent, wat wordt gelijkgesteld met bouwen zonder vergunning."

Hieruit volgt dat de niet-wedarrechtelijke toestand deze is die bestond voordat de werken uitgevoerd werden en dat dit in het arrest van 25 februari 1998 duidelijk uiteengezet is.

Het arrest dat de dwangsom heeft opgelegd laat dus geen twijfel bestaan over de betekenis van "het herstel in de vorige staat".

10.3.

Het probleem van de tewerkstelling in zijn bedrijf had kunnen voorleggen aan de rechter die de dwangsom opgelegd heeft:

Bovendien toont niet aan dat het herstel in de vorige staat het functioneren van zijn bedrijf dermate zou aantasten dat de werkgelegenheid er in het gedrang zou komen. Hij heeft per brief van 11 augustus 2000 aan de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR gemeld dat alle constructies conform het arrest van 25 februari 1998 waren afgebroken (of toch bijna) met uitzondering van de constructies omschreven in de tenlasteleggingen B1, B2, B3 en B4. Deze constructies zijn een hangar (B1), een hangar (B2), een zwembad (B3) en een bureau (B4) die alle vier gebouwd zijn zonder naleving van de bekomen vergunningen. Er is geen enkele indicatie dat het behoud van de tewerkstelling een gegronde reden was om de bepalingen van het arrest van 28 augustus 2000 niet na te leven.

10.4.

Voor wat betreft de "signalen" van de overheid dat de toestand van het bedrijf finaal zou geregulariseerd worden, blijkt er niet uit de neergelegde stukken dat er enige concrete aanwijzing van een eventuele regularisatie vóór het Ruimtelijk Structuurplan van dat voorlopig vastgesteld werd op 6 september 2003 – meer dan 5,5 jaar na het arrest dat herstel in de vorige staat bevolen had.

verwijst naar het Besluit van 23 september 1997 van de Vlaamse Regering dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen definitief heeft vastgesteld. Volgens hem zijn hiermee "perspectieven geboden voor de 'planologische regularisatie' van historisch gegroeide, geheel of gedeeltelijk, zonevreemde bedrijven". Dergelijke gegevens zijn in geen geval concreet genoeg om ze te kunnen beschouwen als "signalen" van de overheid dat de toestand van het bedrijf zou geregulariseerd worden.

Het debat moet trouwens in zijn juiste context gezien worden: voor de bouwsels die gewelgerd heeft af te breken, had hij wel de nodige vergunningen gekregen maar hij heeft die niet nageleefd in die zin dat hij de juiste afmetingen niet geëerbiedigd heeft.

Het gaat er hier dus in wezen niet om dat bouwwerken heeft uitgevoerd in een zone waar geen bouwwerken mochten uitgevoerd worden en dat daar nadien verandering in gekomen is, maar wel dat hij bouwvergunningen bekomen had en die niet nageleefd heeft waardoor zijn bouwsels geacht worden te zijn uitgevoerd als zonder vergunning.

De "perspectieven voor de 'planologische regularisatie' van historisch gegroeide, geheel of gedeeltelijk, zonevreemde bedrijven" is in voormelde feitelijke context uiteraard van geen belang.

10.5.

Het is dus niet juist dat al bij de uitspraak van het arrest van 25 februari 1998 of kort erna gegronde of minstens aannemelijke

redenen had om aan te nemen dat hij geen dwangsommen verschuldigd zou zijn, hetzij op basis van een onduidelijkheid over de draagwijdte van het bevel tot herstel, hetzij op basis van "signalen" van de overheid over regularisatie, hetzij zelfs op grond van een voorgehouden sociale bekommernis.

De beslissing van _____ om een gerechtelijk bevel tot herstel van de plaats in de vorige staat op straffe van een dwangsom, niet na te leven is een eigen keuze geweest met kennis van zaken over de risico's.

11. De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR heeft nooit een dubbelzinnige houding aangenomen.

Zijn houding heeft in geen geval bij _____ de indruk kunnen wekken dat hij niet tot invordering van dwangsommen zou overgaan. De brieven gericht aan _____ en de opeenvolgende bevelen tot betaling tonen dit voldoende aan.

12.

12.1.

Het felt dat _____ in plaats van het gerechtelijk bevel na te leven een regularisatie heeft willen bekomen en dat de hiertoe bevoegde overheden het nodige gedaan hebben opdat de regularisatie een feit zou worden, betekent niet dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR zich aan rechtsmisbruik schuldig zou gemaakt hebben door tot invordering van de dwangsommen over te gaan; en al evenmin dat het arrest van 25 februari 1998 geen actuele titel meer zou zijn op basis waarvan de dwangsommen verschuldigd zijn.

12.2.

De dwangsom is niet meer verbeurd vanaf de datum van regularisatie.

Wat dat betreft, wist de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR er terecht op dat _____ tot nog toe niet aantoonde dat wat het zwembad betreft, de regularisatie gebeurd is conform de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd op 3 oktober 2012.

_____ legt een kopie van de stedenbouwkundige vergunning neer maar niet bijhorende documenten zodat het hof ter zake geen voldoende controle kan uitoefenen.

In ieder geval staat vast dat _____ nog geen contact opgenomen heeft met de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR zodat die nog geen proces-verbaal van vaststelling opgemaakt heeft, terwijl, behoudens bewijs van het tegendeel, enkel het proces-verbaal van vaststelling geldt als bewijs van het herstel (hier: de regularisatie) en

van de datum hiervan.

Het komt inderdaad aan de overtreder toe de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR en ook het College van burgemeester en schepenen op de hoogte te brengen, bij aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs, van de uitvoering van de herstelmaatregel (artikel 6.1.45 VCRO). Er moet worden aangenomen dat dit ook geldt in geval van regularisatie.

Het felt dat de dwangsom niet meer verbeurd is vanaf de regularisatie – die hier nog niet bewezen is – betekent niet dat de dwangsom vóór de regularisatie niet verbeurd is, en al evenmin dat door de regularisatie de actualiteit van de titel – hier het arrest van 25 februari 1998 – niet meer actueel is voor de periode tot aan de regularisatie.

Een regularisatie is een element zonder retroactief effect.

12.3.

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR die in dit geval tot executie overgaat door zich te steunen op een gerechtelijke beslissing die voor de al verbeurde dwangsommen zijn actualiteit behoudt en die de overtreder niet heeft willen uitvoeren zonder dat er van onmogelijkheid tot uitvoering sprake is (zoals vastgesteld in het arrest van 17 april 2012 uitgesproken door de 15de kamer van dit hof), maakt zich dus niet schuldig aan misbruik van executierecht.

13.

13.1.

Het felt dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR bevelen tot betaling voor dwangsommen heeft laten betekenen in plaats van ambtshalve het herstel uit te voeren, bewijst niet dat het in werkelijkheid niet de bedoeling was de herstelmaatregel niet tot uitvoering te brengen.

13.2.

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR heeft van het hof bij arrest van 25 februari 1998 het 'recht' gekregen om tot uitvoering van ambtswege over te gaan (het arrest gebruikt de termen "in de uitvoering van dit arrest kunnen voorzien"), maar aan is bevolen
om de plaats in de vorige staat te herstellen en heeft voor het geval dat het herstel in de vorige staat niet binnen een gestelde termijn zou gebeuren, ten laste van een dwangsom verbeurd.

Aan de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR is dus geen enkele verplichting opgelegd om tot ambtshalve uitvoering over te gaan, hij kon vrij oordelen of hij tot ambtshalve uitvoering zou overgaan (na het vasten van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid) of het herstel door zelf zou afdwingen via het verbeuren van dwangsommen.

Wie zelf de hem opgelegde veroordeling niet nakomt, kan de schuldeiser van deze veroordeling niet verwijten uit twee mogelijkheden te kiezen voor deze die hem geen bijkomende administratieve verplichtingen oplegt (het vragen van advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid).

13.3.

Wat het vragen van advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid betreft, waar verschillende keren de nadruk op legt, werpt de GEWESTELIJK-STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR terecht op dat dit enkel verplicht is wanneer hij wil overgaan tot ambtshalve uitvoering, niet voor het innen van dwangsommen. Het Grondwettelijk Hof heeft bij arrest van 15 januari 2009 al in die zin geoordeeld (Grondw. Hof, 15 januari 2009, arrest nummer rolnummer www.const-court.be).

13.4.

In tegenstelling tot wat voorhoudt, kan uit het verloop van het dossier na het arrest van 25 februari 1998 niet worden afgeleid dat men nooit op herstel in de vorige staat zou aandringen.

Zoals reeds vastgesteld, is de procedure van regularisatie is niet kort na het arrest van 25 februari 1998 op gang gekomen en gaat het hier trouwens om een andere problematiek dan wil laten uitschijnen: het gaat hier om het niet eerbiedigen van uitgereikte vergunningen en niet om zonevreemde bouwsels.

Er is dus geen enkele gegronde reden om aan te nemen dat de bedoeling was dwangsommen te innen in plaats van aan te zetten tot uitvoering van het arrest van 25 februari 1998 en dat het van meet af aan de bedoeling van de Vlaamse overheid was tot regularisatie over te gaan.

De argumentatie van over het doelgebonden karakter van de dwangsom is dus ongegrond.

In die omstandigheden was en is er geen reden om het advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in te winnen.

Daarenboven belet niets dat zelf, op basis van het VCRO dat in werking getreden is op 1 september 2009, als schuldenaar van de dwangsommen een gemotiveerd verzoek tot de Hoge Raad voor het Herstelbeleid zou richten indien hij zou menen, in weerwil van wat hierboven vastgesteld is, dat dit zich wel degelijk opdringt.

14. verwijst onterecht naar rechtspraak en rechtsleer die aanneemt dat het afleveren van een regularisatievergunning ertoe leidt dat de herstelmaatregel niet meer kan worden uitgevoerd en tot gevolg heeft dat de herstelmaatregel zijn voorwerp verliest: hier wordt immers ook

aangenomen dat de dwangsommen vanaf de regularisatie niet meer verbeuren.

15. Er is geen reden om het ogenblik waarop de verbeurte van dwangsommen stopt, terug te brengen tot de datum van de vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen of van het Ruimtelijk Structuurplan aangezien deze niet op concrete wijze de regularisatie van alle bouwwerken geïmposeerd in het arrest van 25 februari 1998 voldoende waarborgen.

Bovendien kan een regularisatie via een stedenbouwkundige vergunning onderworpen zijn aan voorwaarden die moeten nageleefd worden, wat van de oorspronkelijke overtreder afhangt. De verbeurte van de dwangsommen loopt dus wel degelijk door tot de regularisatie een feit is.

16.

16.1.

verwijst naar het "speciaal statuut" dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR als bestuur inneemt in het rechtsverkeer.

Hij werpt op dat het handelen van de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR onderworpen is aan de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel die impliceren dat de rechtsonderhorige moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid en in zijn rechtmatige verwachtingen gefrustreerd wordt wanneer die overheid enerzijds de goede ruimtelijke ordening vastlegt in een nieuw gewestelijk RUP en anderzijds door middel van het betekenen van de rechterlijke beslissing het verbeuren van dwangsommen initieert, en dit bovendien zonder zelf de toets van de opportuniteit te laten doorvoeren door een door de decreetgever inzake uitvoering opgericht adviesorgaan.

De samenhang, meent tussen de opeenvolgende beslissingen van het Vlaams Gewest en naar organen, waaronder de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR, is volledig zoek en in strijd met bestuurlijke consistentie zoals vervat in het vertrouwensbeginsel.

Een normaal voorzichtig en redelijk handelende overheid pretendeert niet over te gaan tot de uitvoering van een herstellvordering zogenaamd tot herstel van de goede ruimtelijke ordening wanneer zij anderzijds door het aannemen van een ruimtelijk uitvoeringsplan aangeeft dat de goede ruimtelijke ordening door dit bouwseil niet wordt aangetast, integendeel geïntegreerd wordt.

16.2.

De burger moet kunnen vertrouwen op toezeggingen of beloften die het bestuur in een concreet geval heeft gedaan of op wat door hem niet anders kan worden opgevat dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van het bestuur op grond waarvan dat bestuur de door hem opgewekte gerechtvaardigde verwachtingen niet mag beschamen. Het aldus omschreven vertrouwensbeginsel vormt een aspect van het ruimere beginsel van de rechtszekerheid. Het vertrouwensbeginsel wordt soms ook in verband gebracht met andere beginselen, zoals die inzake de zorgvuldigheid, de redelijkheid en de gelijkheid.

(I. OPDEBEEK en M. VAN DAMME, *Beginselen van behoorlijk bestuur* (Die Keure, 2006), nr. 420, blz. 320.)

16.3.

heeft van meet af aan beslist dat hij niet tot afbraak zou overgaan (zie zijn syntheseconclusie neergelegd op 29 maart 2013, blz. 22).

Hierboven is al vastgesteld dat de redenen die hij als redenen voor deze beslissing opgeeft, niet gegrond zijn.

Er waren op dat ogenblik geen toezeggingen of beloften van het bestuur en evenmin een vaste gedrags- of beleidsregel op grond waarvan hij de gerechtvaardigde verwachting kon hebben dat alle bouwwerken die hij niet in de vorige staat herstelde, zouden geregulariseerd worden.

Het debat moet trouwens, zoals reeds gezegd, in zijn juiste context gezien worden: voor de bouwsels die geweigerd heeft af te breken, had hij de nodige vergunningen gekregen maar hij heeft die niet nageleefd in die zin dat hij de juiste afmetingen niet geëerbiedigd heeft. Het gaat er hier dus in wezen niet om dat bouwwerken heeft uitgevoerd in een zone waar geen bouwwerken mochten uitgevoerd worden en dat daar nadien verandering in gekomen is, maar wel dat hij bouwvergunningen bekomen had en die niet nageleefd heeft waardoor zijn bouwsels geacht worden te zijn uitgevoerd als zonder vergunning.

In die omstandigheden is er geen enkele reden waarom een gerechtvaardigde verwachting zou mogen gehad hebben dat de toestand geregulariseerd zou worden. Hij heeft immers zelf, op eigen risico, de vergunningen niet nageleefd en daarna heeft hij zelf, op eigen risico, beslist een gerechtelijke veroordeling gebaseerd op deze niet-naleving, al evenmin na te leven.

17. De omstandigheid dat de regularisatieprocedure lang heeft aangesleept, kan de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR niet ten kwade geduid worden.

18.

18.1.

Opdat een dwangsom zou kunnen verbeuren, moet de veroordeling onder verbeurte van een dwangsom duidelijk zijn.

De persoon veroordeeld onder verbeurte van een dwangsom moet immers weten wat hij moet doen of niet doen om aan de dwangsom te ontsnappen. Als er op basis van de veroordeling op straffe van een dwangsom twijfel is of er een dwangsom verbeurd is, speelt dat in het voordeel van de veroordeelde.

18.2.

Volgens _____ kon er aangenomen worden dat met 'herstel in de vorige staat' bedoeld werd de 'terugkeer van de constructies naar de toestand zoals vergund'.

18.3.

Onder 'vorige toestand' kan hier echter enkel, op grond van het arrest van 25 februari 1998 begrepen worden 'de toestand zoals die bestond voordat de inbreuk werd gepleegd', dit is het herstel in de niet-wederrechtelijke staat.

In het arrest van 25 februari 1998 (biz. 15 en 16) wordt uitdrukkelijk gezegd:

"Dat de beklaagde onterecht aanvoert dat "kleiner bouwen dan vergund (...) niet (...) als een bouwovertrading kan worden opgevat".

Dat immers bij het toestaan van een bouwvergunning toelating wordt verleend tot het oprichten van een bouwwerk overeenkomstig alle gegevens van de vergunning, onder meer de erin bepaalde afmetingen; dat alle gegevens en voorwaarden vervat in de vergunning moeten worden gerespecteerd en nageleefd; dat, derhalve, kleiner bouwen dan vergund, hoe miniem ook, strijdig bouwen met de vergunning betekent, wat wordt gelijkgesteld met bouwen zonder vergunning."

Hieruit volgt dat de niet-wederrechtelijke toestand deze is die bestond voordat de werken uitgevoerd werden en dat dit in het arrest van 25 februari 1998 duidelijk uiteengezet is.

De argumentatie van _____ over de betekenis van "het herstel in de vorige staat" is dan ook irrelevant omdat het arrest dat de dwangsommen opgelegd heeft over deze betekenis geen twijfel heeft laten bestaan.

Er is dan ook geen reden om het verbeuren van de dwangsom uit te sluiten op grond van onduidelijkheid van de veroordeling onder verbeurte van een dwangsom.

19.

19.1.

werpt op dat er geen rechtsgeldige verbeuring van dwangsommen is bij gebrek aan betekening van het arrest van het Hof van cassatie waardoor het arrest van het hof van beroep in kracht van gewijsde is getreden.

19.2.

Indien in strafzaken een cassatieberoep is ingesteld tegen een arrest van het hof van beroep dat een dwangsom oplegt, kan de dwangsom slechts worden verbeurd vanaf de betekening aan de schuldenaar van het arrest dat het cassatiehemen verwijert (Cass., 6 mei 2005, rolnummer Justel nummer met verwijzing naar: Cass., 28 maart 2003, AR en de conclusie www.furidat.be).

Het cassatiearrest van 15 februari 2000 is op 7 augustus 2003 aan betekend, zodat de dwangsom vanaf die datum verbeurd is.

20.

20.1.

verwijst naar het feit dat de strafrechter de verbeurte van de dwangsom gekoppeld heeft aan het verstrijken van een termijn van 6 maanden vanaf de datum van de uitspraak.

Volgens hem begint deze termijn van 6 maanden te lopen vanaf de betekening van de gerechtelijke beslissing die de veroordeling onder verbeurte van een dwangsom heeft uitgesproken, in huidige zaak vanaf 9 februari 2004, namelijk 6 maanden na de betekening van het arrest van het Hof van cassatie.

20.2.

Blijkbaar verwacht "mijn".

"uitvoeringstermijn" met "respjitter-
mijn".

De uitvoeringstermijn is de termijn waarover hij beschikte om de plaatsen in

hun vorige toestand te herstellen, dit is binnen de 6 maanden vanaf de uitspraak van het arrest.

De respijttermijn is de termijn waarbinnen de dwangsom niet zal kunnen verbeuren na de betekening van de uitspraak die de dwangsom oplegt. De dwangsomrechter kan maar is niet verplicht een respijttermijn toe te kennen.

Wanneer de rechter enkel een uitvoeringstermijn toekent, kan de dwangsom verbeurd worden vanaf het verstrijken van die termijn. Vereist is wel dat de uitspraak die de dwangsom bepaalt, aan de schuldenaar is betekend. Die betekening, binnen of buiten de uitvoeringstermijn, verleent geen respijttermijn.

(zie: Benelux Gerechtshof, 11 februari 2011, en www.courbeneluxhof.be; Cass., 15 maart 2011, rolnummer www.juridat.be).

Ter zake is er een uitvoeringstermijn van 6 maanden toegekend maar geen respijttermijn, zodat de dwangsom wel degelijk vanaf de betekening is begonnen lopen en er geen reden is om aan nog een termijn van 6 maanden toe te kennen vanaf de betekening van het cassatiearrest binnen dewelke er geen dwangsommen verbeuren.

21. Uit het voorgaande volgt dat de dwangsommen wel degelijk verbeurd zijn, en wel vanaf 7 augustus 2003.

22. Hieruit volgt meteen dat de vordering van die er in meest ondergeschikte orde toe strekt te horen zeggen voor recht dat de dwangsommen die dateren van vóór 1 augustus 2001 verjaard zijn, zonder voorwerp geworden is.

23. Het hoger beroep is bijgevolg gedeeltelijk gegrond: het hof zegt voor recht dat de dwangsommen die dateren van vóór 7 augustus 2003 niet verbeurd zijn.

24.

24.1.

Gelet op deze gedeeltelijke gegrondheid van het hoger beroep, wordt veroordeeld tot drie vierden en de GEWESTELIJK STE-DENBOUWKUNDIG INSPECTEUR tot één vierde van de kosten van beide

aanleggen.

24.2.

Voor wat betreft de rechtsplegingvergoeding in eerste aanleg, werpt de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR terecht op dat de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat nog niet in werking getreden was op de datum van uitspraak van het beroepen vonnis.

Het toen toepasselijk bedrag bedroeg volgens het beroepen vonnis BEF 8.800, hetzij € 218,15.

De GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR motiveert niet het door hem voorgestelde bedrag van € 356,98 zodat er geen reden is het bedrag aangenomen door de eerste rechter te wijzigen.

24.3.

Aanvragen in eerste aanleg zowel als partij waren, het verzet van ontvankelijk en gegrond verklaard werd en de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR bijgevolg veroordeeld werd tot de helft van de kosten van en samen, wordt hier enkel uitspraak gedaan over de helft van deze kosten, dit is € 96,34 (de helft van de kosten van dagvaarding die BEF 7.772 bedroegen) en € 109,08 (de helft van de hiervoor al vermelde rechtsplegingvergoeding).

24.4.

Voor de procedure in beroep vorderen beide partijen € 5.500 ten titel van rechtsplegingvergoeding.

Volgens is dit het basisbedrag.

Het gaat hier echter om een niet in geld waardeerbare zaak. Er wordt immers geen veroordeling tot betaling gevorderd of bestreden maar verzet gedaan tegen bevelen tot betaling.

Geen van de partijen roept in dat een verhoogde rechtsplegingvergoeding zou moeten toegekend worden, laat staan dat zij hierover argumenteren.

Er is dus geen reden om af te wijken van het toepasselijke basisbedrag, dit is € 1.320.

25. De hierboven eventueel niet besproken argumenten en middelen van de partijen zijn ofwel niet dienend voor de beoordeling van de zaak ofwel impliciet beantwoord.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF, Rechtsprekende na tegenspraak,**

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935 betreffende het gebruik der talen in rechtszaken.

Verklaart het hoger beroep van _____ ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond.

Bevestigt het beroepen vonnis in de mate dat het verzet van _____ ontvankelijk verklaard wordt, dat het verzet van _____ ontvankelijk en gegrond verklaard wordt en dat de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR veroordeeld wordt tot betaling van de door _____ gemaakte kosten, dit is de helft van de kosten van _____ en _____ samen.

Doet het bestreden vonnis teniet en voor het overige en opnieuw recht sprekend:

Verklaart het oorspronkelijk verzet van _____ gedeeltelijk gegrond.

Zegt voor recht dat de dwangsommen die dateren van vóór 7 augustus 2003 niet verbeurd zijn.

Wijst _____ voor het overige van zijn vordering af.

Veroordeelt _____ tot drie vierden en de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR tot één vierde van de kosten die vereffend worden:

- in eerste aanleg: op € 96,34 (de helft van de kosten van dagvaarding) plus € 109,08 (de helft van de rechtsplegingvergoeding) voor _____ en op € 218,15 voor de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR,
- in beroep: op € 349,53 (akte van beroep, BEF 14.100) plus € 210 (kosten hernieuwde rolstelling) plus € 1.320 voor _____ en op € 1.320 voor de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR.

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare burgerlijke terechtzitting van de 1ste kamer van het Hof van Beroep te Brussel op 14 juni 2013.

Waar aanwezig waren:

alleenzetelend Raadsheer;
Griffier.